

Roman Nir

"Selected bibliography of sources :
the Polish American Community in
the Greater Buffalo", ed. by Ellen
Marie Kuznicki, New York 1976 :
[recenzja]

Studia Theologica Varsaviensia 19/1, 303-305

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ny mankament. W Polsce w ostatnich latach ogromnie rozwinęły się badania nad religioznawstwem. Ukazuje się szereg prac ciekawych i oryginalnych, niestety nie wchodzą nadal do międzynarodowej bibliografii.

Literatura została w bibliografii rozplanowana w jedenastu rozdziałach. Oto wykaz zagadnień. Rozdział I. Ogólna literatura. 1. Encyklopedie i słowniki. 2. Publikacje informacyjne. 3. Psychologia religii. 4. Filozofia religii. 5. Socjologia religii. 6. Fenomenologia religii. 7. Różne inne zagadnienia. Rozdział II. Prehistoryczna i pierwotna religia. 1. Prehistoryczna religia. 2. Pierwotna religia. 3. Religia we wczesnej Europie. Rozdział III. Religia w starożytności. 1. Ogólna literatura. 2. Egipt. 3. Mezopotamia. 4. Iran. 5. Azja Mniejsza. 6. Grecka i Rzymska religia. 7. Helleńska religia. Rozdział IV. Judaizm. 1. Pisma, 2. Qumran. 3. Instytucje. 4. Filozofia. 5. Historia. Rozdział V. Chrześcijaństwo. 1. Początki. 2. Literatura patrystyczna. 3. Apokryfy. 4. Monastyczna. 5. Kościół, teologia. Rozdział VI. Islam. 1. Pre-Islam Arabia. 2. Pisma, wczesny Islam. 3. Teologia i filozofia. 4. Mistycyzm. 5. Historia. Rozdział VII. Hinduizm. Rozdział VIII. Buddyzm. Rozdział IX. Chińskie religie. Rozdział X. Japońskie religie. Rozdział XI. Mniejsze religie.

Trudno wyobrazić sobie badania nad historią religii bez znajomości monumentalnej i międzynarodowej bibliografii historii religii.

Roman Nir

Selected bibliography of sources. The Polish American Community in the Greater Buffalo, New York Area. Edited by Sister Ellen Marie Kuznicki CSSF. Professional and Businessmen's Association, Inc. Buffalo, NY. 1976 s. 70.

Badania nad grupami etnicznymi w Stanach Zjednoczonych, są inspiracją dla podejmowania prac dokumentacyjno-informacyjnych. Dynamiczny rozwój świadomości amerykańców polskiego pochodzenia, zwiększył zainteresowanie Polonii Amerykańskiej jej przeszłością i rolą jaką spełniali i spełniają w życiu Ameryki. W ostatnich latach ukazało się kilka prac bibliograficznych Polonii Amerykańskiej, które z różnego punktu widzenia rejestrują piśmiennictwo¹.

¹ Porównaj m. in.: *Polonica in English annotated Catalogue of the Archives and Museum of the Polish Roman Catholic Union.* By Alphonse S. Wolanin, Chicago 1945 s. 186; *Polonica Americana annotated catalogue of the Archives and Museum of the Polish Roman Catholic Union.* By Alphonse S. Wolanin, Chicago 1950 s. 295; *Polish*

Bibliografia selektywna s. Marii Kuźnickiej ma swoją historię. W 1972 roku, Towarzystwo Professional and Businessmen's Association Inc., of Western New York, rozpoczęło badania nad grupami etnicznymi w Stanach Zjednoczonych. Wśród planów badawczych znalazł się również projekt opracowania bibliografii lokalnej Polonii. Studenci pod kierownictwem Stanisława Franczyka opracowali wstępny szkic *Bibliography of Sources — The Polish American Community in the Greater Buffalo, New York Area*". Bibliografia ta zgromadziła obszerną literaturę polonijnej społeczności w Buffalo. Priorytet zajmują pozycje dotyczące historii polonijnych parafii w diecezji Buffalo i życia społecznego. Podana jest w bibliografii przede wszystkim literatura w języku angielskim i dlatego dostępna dla większości czytelników.

Bibliografia historii Polonii Amerykańskiej w okolicach Buffalo nie objęła swym zakresem wszystkich dziedzin życia polonijnego. Nie uwzględniono takich zagadnień jak wkład Polonii w uprzemysłowienie regionu, praca, życie socjalne i inne aspekty historii społecznej. Autorka jednak stwierdza, że obecnie prowadzi się dokumentację tych dziedzin.

Kwerendą bibliograficzną nie zostały objęte czasopisma w j. polskim i niemieckim, szczególnie te ostatnie zawierają dużo materiału do historii Polonii w Buffalo. Brak kompletów i trudności dotarcia do roczników gazet, stanęły na przeszkodzie kwerendy. Oczywiście ten mankament ujemnie odbił się na kompletności bibliografii.

Ogólnie można ocenić, że bibliografia jest wykazem najważniejszej literatury dotyczącej historii Polonii w okolicach Buffalo. Przy źródłowych opracowaniach nie można poprzestać tylko na literaturze znajdującej się w bibliografii.

Bibliografia selektywna objęła 648 pozycji. W pierwszej części zostały zamieszczone samoistne druki w liczbie 293 pozycji. W drugiej artykuły 355 pozycji. Osobno podano wykaz polonijnych czasopism i bibliotek. Z prasy polonijnej zostały uwzględnione następujące czasopisma: *Am-Pol Eagle* — Buffalo, NY; *Ave Maria* — Buffalo, N. Y; *Dziennik dla Wszystkich* — Buffalo N. Y; *Polak w Ameryce* — Buffalo, N. Y; *Telegram* — Buffalo N. Y; *Unia Polska* — Buffalo N. Y.

Index tematyczny posiada następujące zagadnienia: osiągnięcia Polonii, pochodzenie, amerykanizacja, assymilacja, Buffalo — ogólna informacja, bisnes, uroczystości polonijne biskupi — duchowieństwo kongresy — zjazdy, kultura, ekonomika, edukacja, zagadnienia etniczne,

Books in English 1945—1971. By Janina Hoskins. Washington 1974 s. 163; *Polish American History and Culture. A classified Bibliography.* By Joseph W. Zurawski. Chicago 1975 s. 218; *Guide to Nazareth Literature 1873—1973.* By S. Mary Jane Menzenska, Philadelphia 1975 s. 263.

felicjanki, franciszkanie, franciszkanki, dziedzictwo, historia Polsko-Amerykańska w ogólności, imigracja i imigranci, unia pracy, biblioteki, obrona narodowości, organizacje polonijne, parafie — historia, jubileusze: Wniebowzięcie N. M. P., Bożego Ciała, Świętych Apostołów Piotra i Pawła, św. Krzyża — Salamanca, M. B. Częstochowskiej — N. Tonawarda, Królowej Pokoju, Królowej Różańca Św., Najświętszego Serca — Batavia, św. Wojciecha, św. Andrzeja-Sloan, św. Augustyna — Depew, św. Barbary — Lackawanna, św. Kazimierza, św. Floriana, św. Jadwigi — Dunkirk, św. Jacka — Dunkirk, św. Jacka — Lackawanna, św. Jana Gwalberta, św. Jana Kantego, św. Jozafata, św. Łukasza, św. Piotra i Pawła — Depew, św. Stanisława Bp., św. Stanisława Kostki — Niagara Falls, św. Walentego, Przemienienia Pańskiego, pionierzy Polonii, Polska, Polsko-Amerykański Rzymsko-Katolicki Kościół, szkoły języka polskiego, Polsko-Narodowy Katolicki Kościół, polityka, Polonia w Buffalo — ogólne informacje, statystyka urodzeń, prasa, publikacje, program radiowy, zakony, siostry zakonne, życie społeczne, sport, dokumentacja, piśmiennictwo, działalność młodzieżowa.

Badacz zajmujący się Polonią w Buffalo otrzymał ogólny przewodnik literatury tego regionu po rok 1975. Bibliografia powinna stać się inspiracją do ogłoszenia podobnego informatora dla Chicago i Detroit.

Roman Nir